

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg

Konkurrenceevnerådet (forskning) den 30. september 2025

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Indhold

Forskning

Rådskonklusioner om vigtigheden af forskning og innovation for EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder	2	15. september 2025
- Vedtagelse		
- Nyt notat		
Rådskonklusioner om et kald for handling inden for biovidenskab til gavn for EU's konkurrenceevne.....	8	
- Vedtagelse		
- Nyt notat		
Politisk drøftelse om forskning og innovation til dobbelt anvendelse og forsvarsmæssig anvendelse i Horisont Europa	12	
- Politisk drøftelse		
- Nyt notat		

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Forskning, Innovation og
Internationalt samarbejde

Bredgade 40-42
1260 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
595793

Rådskonklusioner om vigtigheden af forskning og innovation for EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder

- Vedtagelse
- Nyt notat

KOM-dok. foreligger ikke.

1. Resumé

Det danske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner om vigtigheden af forskning og innovation for EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder – ”Gør Europa til valget for opstart og opskalering”. Rådskonklusionerne fokuserer på at styrke de videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationers rammebetingelser til at kunne understøtte værdikæden af opstarts- og vækstvirksomheder i Europa.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen finder det vigtigt, at europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer har de rigtige rammebetingelser til at kunne understøtte, at Europa får flere succesfulde opstarts- og vækstvirksomheder. Dette er særligt vigtigt i en tid, hvor der er et behov for at øge Danmarks og Europas konkurrenceevne for at nedbringe det nuværende innovationshul til Europas største globale konkurrenter.

Regeringen støtter rådskonklusionernes opfordring til Europa-Kommissionen til at implementere konkrete og hurtige handlinger for at mindske innovationskløften til Europas største globale konkurrenter samt internt mellem medlemsstaterne i Europa. Dette bør gøres ved at skabe bedre adgang til risikovillig kapital, talent og infrastruktur, så flere virksomheder vælger at blive i EU for at vokse og vækste.

Regeringen finder det også vigtigt, at rådskonklusionerne opfordrer Europa-Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre optimale rammebetingelser for opstarts- og vækstvirksomheder. I regi af dette finder regeringen det nødvendigt, at forenkle dele af den nuværende EU-regulering og derigennem fjerne unødvendige administrative byrder for opstarts- og virksomheder.

Rådskonklusionerne er på dagsordenen for rådsmødet (forskning) den 30. september 2025 med henblik på vedtagelse. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne.

2. Baggrund

Det danske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner om vigtigheden af forskning og innovation for EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder – ”Gør Europa til valget for opstart og opskalering”. EU-strategien (KOM (2025) 270) blev offentliggjort den 28. maj 2025. Europa-Kommissionen har med strategien ønsket at forbedre rammevilkårene for opstarts- og vækstvirksomheder i Europa, sætte dem i stand til at udnytte nye geopolitiske muligheder samt mindske grunden til at flytte uden for EU. Dette skal ifølge Europa-Kommissionen også fremme udviklingen og implementeringen af strategiske teknologier.

Det danske formandskab har valgt at fokusere rådskonklusionerne på forsknings- og innovationselementerne i strategien for særligt at fremhæve det moderne universitets og andre forskningsorganisationers rolle som fødselshjælper i værdikæden af opstarts- og vækstvirksomheder. Elementer i strategien uden for forsknings- og innovationsområdet er derfor ikke blevet inkluderet i rådskonklusionerne. Dette gælder elementer som f.eks. forslag til en 28. ordning, som skal fremme et fælles regelsæt for virksomheder i Europa inden for insolvens-, arbejds- og skatte-lovgivning, et frivilligt investornetværk under den Europæiske Investeringsbank, en række foranstaltninger vedr. innovationsudbud og en EU-visumstrategi.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (forskning) den 30. september 2025 med henblik på vedtagelse. Rådet træffer beslutning med enstemmighed. Europa-Parlamentet skal ikke høres.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne er struktureret i seks afsnit, som tager udgangspunkt i henholdsvis strukturen fra Europa-Kommissionens strategi og de nuværende problemstillinger i værdikæden af opstarts- og vækstvirksomheder i Europa inden for forskning og innovation.

Første afsnit i rådskonklusionerne fokuserer på de nuværende rammebetingelser for opstarts- og vækstvirksomheder i Europa. Rådskonklusionerne opfordrer Europa-Kommissionen til at implementere konkrete og hurtige handlinger for at mindske innovationskløften til Europas største globale konkurrenter samt internt mellem medlemsstaterne i Europa. Rådskonklusionerne anerkender behovet for at nedbringe administrative og økonomiske byrder for små- og mellemstore virksomheder, samtidig med at Europa-Kommissionen opfordres til hurtigt at offentliggøre en simpel og praktisk definition for opstarts- og vækstvirksomheder, mellemstore virksomheder og innovative virksomheder til brug i fremtidig lovgivning på området.

Andet afsnit fokuserer på, hvordan rammesætningen for videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer kan forbedres til fordel for opstarts- og vækstvirksomheder i Europa. Der opfordres til, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne i højere grad fremmer iværksætteri ved en mere risikovillig tilgang til innovation i de videregående uddannelser og forskningsudførende organisationer i Europa. I regi af dette, anerkender rådskonklusionerne Europa-Kommissionens planer om at formulere en plan for licensudstedelse, royalty- og indtægtsdeling og egenkapitaldeltagelse for akademiske institutioner og deres opfindere, som skal understøtte kommercialiseringen af intellektuel ejendom og etableringen af *spin-off* virksomheder.

I afsnittet anerkendes endvidere, at implementeringen af de nuværende statsstøttere regler skaber udfordringer for europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer til at kunne understøtte opstarts- og vækstvirksomheder. Rådskonklusionerne fremhæver specifikt problemstillinger forbundet med de videregående uddannelsesinstitutioners og forskningsudførende organisationers muligheder for at overføre immaterielle rettigheder samt skabe adgang til infrastrukturer og services for opstarts- og vækstvirksomheder under de

nuværende statsstøttere regler. I regi af dette opfordrer rådskonklusionerne til, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne finder fælles løsninger på problemstillingerne under de nuværende statsstøttere regler.

Tredje afsnit fokuserer på vigtigheden af, at opstarts- og vækstvirksomhedssystemer har adgang til højt kvalificeret arbejdskraft inden for områder som iværksætteri, teknologi, teknik, jura og finans. Rådskonklusionerne opfordrer til, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne understøtter de videregående uddannelsesinstitutioners og forskningsudførende organisationers muligheder for at udbyde uddannelser inden for iværksætteri med respekt for national autonomi og nationale kompetencer. Desuden opfordrer rådskonklusionerne til at skabe en mere kønsbalanceret adgang til iværksætteruddannelser, hvor der særligt fokuseres på at fremme kvinders adgang til iværksætterfærdigheder.

I rådskonklusionerne opfordres medlemsstaterne til at tilskynde, at de videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer dygtiggør videnskabeligt personale inden for iværksætteri for bedre at kunne fremme overførslen af forskningsresultater til opstarts- og vækstvirksomheder. I denne del fremhæves brugen af transnationale netværk på tværs af videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer til at fremme iværksætterfærdigheder via videndeling.

Afsnittet byder også Europa-Kommissionens "Vælg Europa"-initiativ velkommen, som skal etablere og understøtte indsatser på EU-niveau til at rekruttere højt kvalificerede forskere fra tredjelande. Rådskonklusionerne opfordrer Europa-Kommissionen til at anvende eksisterende programmer og instrumenter, som Erasmus+, Det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie Aktiviteter til at komplementere indsatser inden for "Vælg Europa"-initiativet.

Rådskonklusionernes fjerde afsnit fokuserer på, hvordan der kan skabes bedre adgang til forsknings- og teknologiinfrastrukturer for opstarts- og vækstvirksomheder, samt hvordan infrastrukturer bedre kan forbindes på tværs af Europa. Rådskonklusionerne byder Europa-Kommissionens forslag om et charter for industrielle brugeres adgang til forsknings- og teknologiinfrastrukturer velkommen, da det ifølge rådskonklusionerne kan skabe bedre adgang til regionale, nationale og internationale infrastrukturer for opstarts- og vækstvirksomheder.

Afsnittet understreger endvidere det nuværende behov for at forbinde regionale innovationsklynger på tværs af EU for at fremme bedre samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner, forskningsudførende organisationer og virksomheder. Rådskonklusionerne opfordrer til, at der etableres flere netværk på tværs af opstarts- og vækstvirksomhedssystemer for at fremme videndeling og implementeringen af det foreslåede charter for industrielle brugeres adgang til forsknings- og teknologiinfrastrukturer. Afsnittet opfordrer også Europa-Kommissionen til at udvikle en klar juridisk rammesætning for brugen af regulatoriske sandkasser til at fremme en bedre rammesætning for innovation i Europa.

Det femte afsnit fokuserer på det nuværende hul i det europæiske finansieringslandskab i forhold til adgangen til risikovillig kapital for opstarts- og vækstvirksomheder. Rådskonklusionerne noterer Europa-Kommissionens ambitioner om at forenkle det Europæiske Innovationsråds (EIC) deltagelsesregler og implementeringen af en ARPA-tilgang under EIC, hvor projekter kan fortsættes eller stoppes under forskellige stadier af deres udvikling. I rådskonklusionerne anerkendes også Europa-Kommissionens planer om at etablere en opskaleringsfond under EIC, samtidig med at Europa-Kommissionen opfordres til at tilbyde mere information om strukturen og finansieringen for fonden. Afsnittet inviterer også Europa-Kommissionen til at lave en platform, som skal hjælpe ansøgere til at søge om midler på EU-niveau via vejledning om ansøgningsmuligheder og deltagelsesregler. I afsnittet bliver der også fremhævet et behov for, at Europa-Kommissionen finder nye metoder til at skabe viden om nye innovative teknologier i den private og offentlige sektor for at fremme prækommercielle indkøb.

Det sidste afsnit af rådskonklusionerne fokuserer på implementeringen af de foreslåede aktiviteter i Europa-Kommissionens strategi for opstarts- og vækstvirksomheder. Afsnittet byder Europa-Kommissionens planer om at etablere en opstarts- og vækstvirksomheds opgørelse med nøgletal, som skal måle effekten af EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder, velkommen. Rådskonklusionerne opfordrer til, at nøgletal også skal afspejle bidrag fra videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer. Europa-Kommissionen opfordres endeligt til at etablere en koordinations- og tilsynsmekanisme, som skal tage udgangspunkt i eksisterende fora som f.eks. EIC Forum.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusioner har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Indholdet i konklusionerne kan dog senere blive udmøntet i konkrete retsakter, der kan medføre økonomiske konsekvenser. Der vil blive foretaget en særskilt vurdering af dette ved fremsættelsen af sådanne retsakter.

8. Høring

Rådskonklusionerne har ikke været sendt i høring. Grund- og nærhedsnotat for meddelelse om "EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder: Gør Europa til valget for opstart og opskalering" (KOM (2025) 270 af 28. maj 2025) har været i høring i specialudvalg for forskning.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne, da de adresserede barrierer og problemstillinger i rådskonklusionerne er relevante på tværs af medlemsstaterne i EU.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen finder det vigtigt, at europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer har de rigtige rammebetingelser til at kunne understøtte, at Europa får flere succesfulde opstarts- og vækstvirksomheder. Dette er særligt vigtigt i en tid, hvor der er et behov for at øge Danmarks og Europas konkurrenceevne for at nedbringe det nuværende innovationshul til Europas største globale konkurrenter.

Regeringen støtter rådskonklusionernes opfordring til Europa-Kommissionen til at implementere konkrete og hurtige handlinger for at mindske innovationskløften til Europas største globale konkurrenter samt internt mellem medlemsstaterne i Europa. Dette bør gøres ved at skabe bedre adgang til risikovillig kapital, talent og infrastruktur, samt at nedbringe administrative byrder, så flere virksomheder vælger at blive i EU for at vokse og vækste.

Regeringen finder det også vigtigt, at rådskonklusionerne opfordrer Europa-Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre optimale rammebetingelser for opstarts- og vækstvirksomheder. I regi af dette finder regeringen det nødvendigt, at forenkle dele af den nuværende EU-regulering og derigennem fjerne unødvendige administrative byrder for opstarts- og virksomheder.

Regeringen er enig i rådskonklusionernes fokus på at styrke opstarts- og vækstvirksomhedsekosystemer forankret hos europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsudførende organisationer. Regeringen ser dertil et stort potentiale i at forbinde økosystemer på tværs af grænser i Europa for at skabe bedre adgang til infrastruktur og viden, samt i at finde fælles løsninger på de nuværende problemstillinger i implementeringen af statsstøttereglerne.

Generelt anser regeringen det for vigtigt at skabe en bedre kultur omkring iværksætteri og innovation i Europa, hvor kalkuleret risikotagning fremmes. Regeringen støtter også rådskonklusionernes fokus på at skabe bedre adgang til risikovillig kapital for opstarts- og vækstvirksomheder. I regi af dette finder regeringen det vigtigt, at det nuværende hul i finansieringslandskabet i forhold til risikovillig kapital mindskes.

Regeringen finder det vigtigt, at europæiske opstarts- og vækstvirksomheder har adgang til højt kvalificeret arbejdskraft og færdigheder, som kan fremme implementeringen af ny forskning og teknologi. Regeringen understreger, at initiativer, som har til formål at styrke iværksætteruddannelser og en iværksætterbaseret kultur hos akademiske institutioner, skal lanceres i overensstemmelse med nationale kompetencer og institutionel autonomi.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat for meddelelse om "EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder: Gør Europa til valget for opstart og opskalering" (KOM (2025) 270 af 28. maj 2025) blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. juli 2025.

Rådskonklusioner om et kald for handling inden for biovidenskab til gavn for EU's konkurrenceevne

- Vedtagelse
- Nyt notat

KOM-dok. foreligger ikke.

1. Resumé

Det danske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner, som svar på Europa-Kommissionens meddelelse om biovidenskab – "Vælg Europa til biovidenskab – En strategi for at positionere EU som verdens mest attraktive sted for biovidenskab inden 2030". Rådskonklusionerne byder meddelelsen velkommen, men kalder samtidig på ambitiøs og hurtig handling fra Europa-Kommissionens side i implementeringen af de foreslåede aktiviteter.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, da de understreger EU's store potentiale inden for biovidenskab, som kan realiseres ved et øget fælles strategisk fokus.

Rådskonklusionerne er på dagsordenen for rådsmødet (forskning) den 30. november 2025 med henblik på vedtagelse. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne.

2. Baggrund

Det danske formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner vedrørende styrkelse af biovidenskab i Europa, som svar på Europa-Kommissionens meddelelse "Vælg Europa til biovidenskab – En strategi for at positionere EU som verdens mest attraktive sted for biovidenskab inden 2030" (KOM (2025) 525 af 2. juli 2025). EU-strategien for biovidenskab (*life sciences*) har ophæng i Europa-Kommissionens politiske retningslinjer samt Konkurrenceevnekompasset, hvor biovidenskab identificeres som en drivkraft for innovation med et stort potentiale for at styrke konkurrenceevnen.

Strategien har som overordnet ambition at gøre EU til verdens mest attraktive sted for biovidenskab inden 2030. For at opnå dette er der fokus på at bringe forskning tættere på markedet. Der skal samtidig skabes bedre rammer for investeringer, kommercialisering af forskningsresultater og innovation samt være fokus på at øge tillid fra borgerne og brug af innovation gennem offentlige indkøb og eksternt samarbejde. Strategien har et bredt fokus og favner en række sektorer inden for biovidenskaben, såsom sundhed, fødevarer og bioteknologi.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (forskning) den 30. september 2025 med henblik på vedtagelse. Rådet træffer beslutning med enstemmighed. Europa-Parlamentet skal ikke høres.

3. Formål og indhold

Overordnet bydes meddelelsen og dens helhedsorienterede tilgang velkommen, men rådskonklusionerne kalder samtidig på ambitiøs og hurtig handling fra Europa-Kommissionens side i implementeringen af de foreslåede aktiviteter. Dette med tæt involvering af alle interessenter.

Rådskonklusionerne er opdelt i fem afsnit, som adresserer meddelelsens indhold.

Rådskonklusionernes første afsnit handler om de muligheder og udfordringer, der er forbundet med biovidenskabsområdet. Det understreges, at biovidenskab er fundamental for at fremme viden og innovation inden for strategisk vigtige områder, såsom sundhed og lægemiddeludvikling, landbrug, fødevarer, bioøkonomi og bioteknologi. Samtidig påpeges det, at EU er i skarp konkurrence med andre globale økonomier, hvor EU udfordres af en voksende innovationskløft. Dette blandt andet som følge af EU's manglende omsætning af forskning og innovation til produkter og services. Europa-Kommissionen opfordres til – i tæt samarbejde med medlemsstater – at imødegå fragmenteringen af lovgivning og strategier for at skabe et innovations- og brugervenligt miljø for alle forsknings- og innovationsaktører. Derudover anerkendes behovet for mobilisering af private og offentlige midler til området, og Europa-Kommissionen opfordres til fortsat at støtte hele værdikæden fra grundforskning til opskalering. Dette kombineret med aktiviteter rettet mod forenkling og reduktion af administrative barrierer. Endelig understreges det, at EU har brug for forskning og udvikling inden for avancerede terapier, hvor Europa-Kommissionens initiativ om at oprette et europæisk netværk af ekspertisecentre for lægemidler til avanceret terapi bydes velkommen.

Under titlen "Skabe europæisk lederskab inden for kliniske forsøg" påpeges EU's nedadgående andel og reducerede effekt på kliniske forsøg. Kliniske forsøg i flere lande fremhæves som en af de bedste tilgange til at sikre rettidig og robust klinisk evidens og lige adgang til innovative terapier for patienter. Europa-Kommissionens forslag om en investeringsplan for kliniske forsøg bydes velkommen samtidig med, at Europa-Kommissionen opfordres til at levere en plan med milepæle – gerne inden udgangen af 2025. Planen skal blive til i tæt samarbejde med medlemsstater og interessenter. Slutteligt i dette afsnit anerkendes det, at anvendelse af sundhedsdata til brug for forskning og innovation er udfordret, men at det anses som vigtigt, at barrierer såsom GDPR-relaterede spørgsmål overkommes for at sikre forebyggelse af sygdomme og adgang til den bedst mulige sundhedspleje.

Tredje afsnit omhandler sikring af færdigheder, så mulighederne inden for biovidenskab kan gribes. Dette kræver fremtidssikrede, multidisciplinære og tværsektorielle færdigheder. Derudover bydes Europa-Kommissionens initiativ om "Vælg Europa" velkommen med henblik på at tiltrække og fastholde talenter fra tredje-lande.

I afsnittet om attraktive innovations- og produktionsmiljøer understreges vigtigheden af velfungerende europæiske, nationale og regionale forsknings- og innovationsøkosystemer. Herunder i forhold til at fremme anvendelse af innovationsprincipper, anvendelse af regulatoriske sandkasser og støtte til innovative små- og

mellemstore virksomheder. I forlængelse heraf kaldes der på hurtig implementering af EU-strategien for opstarts- og vækstvirksomheder fra den 28. maj 2025. Europa-Kommissionens forslag til en mere proaktiv anvendelse af offentlige indkøb inden for biovidenskab for at støtte innovative og teknologiske løsninger støttes. Slutteligt understreges biovidenskabens vitale rolle, der fremmes igennem "One Health"-tilgang, som integrerer sundhed, miljø og landbrug. Europa-Kommissionen opfordres til at realisere de store muligheder, som bioteknologi giver.

I sidste afsnit af rådskonklusionerne inviteres medlemsstater og Europa-Kommissionen til at indgå i en strategisk dialog og koordination i forhold til etablering, fastholdelse og optimering af forsknings- og teknologiinfrastrukturer, innovationshubs, forskerparker og centre for excellence med relevans for biovidenskab. Dette for at styrke fælles indsatser og garantere EU's autonomi og teknologiske lederrolle. For at styrke koordination på tværs af Europa-Kommissionens tjenestegrene bydes forslaget om oprettelse af en "koordinationsgruppe for biovidenskab" internt i Europa-Kommissionen velkommen. Rådskonklusionerne påpeger, at koordinationsgruppen regelmæssigt skal reportere og engagere medlemsstater og interessenter for at diskutere fremdrift og nødvendige aktiviteter for at nå meddelelsens 2030-målsætning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusioner har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Indholdet i konklusionerne kan dog senere blive udmøntet i konkrete retsakter, der kan medføre økonomiske konsekvenser. Der vil blive foretaget en særskilt vurdering af dette ved fremsættelsen af sådanne retsakter.

8. Høring

Rådskonklusionerne har ikke været sendt i høring. Grund- og nærhedsnotat for meddelelsen "Vælg Europa til biovidenskab – En strategi for at positionere EU som verdens mest attraktive sted for biovidenskab inden 2030" (KOM (2025) 525 af 2. juli 2025) har været i høring i specialudvalg for forskning.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være opbakning til vedtagelsen af rådskonklusionerne, da rådskonklusionerne adresserer problemstillinger og potentialer, der er relevante på tværs af medlemsstaterne i EU. Det forventes, at medlemsstaterne har fokus på vigtigheden af støtte til hele værdikæden fra grundforskning til opskalering, adgang til forsknings- og teknologiinfrastruktur, tilstrækkelig med risikovillig kapital, enklere og mere innovationsvenlige regler og tilstrækkelige færdigheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, som understreger EU's store potentiale inden for biovidenskab, som kan realiseres ved et øget fælles strategisk fokus. Regeringen anser helhedstilgangen til området som fornuftig.

Regeringen finder, at det er vigtigt, at hele værdikæden fra grundforskning til opskalering støttes med henblik på at realisere de store iboende potentialer i området. Regeringen anser det som centralt, at behovet for at forenkle regulering og derigennem fjerne unødvendige administrative byrder fremgår af rådskonklusionerne. Dette inkluderer blandt andet at sikre mere effektive og kortere godkendelsesprocedurer. Endelig bydes tiltag omkring nemmere adgang til risikovillig kapital velkommen af regeringen.

Regeringen forholder sig positivt til, at Europa-Kommissionens forslag om etableringen af en koordinationsgruppe for biovidenskab i Europa-Kommissionen indgår i rådskonklusionerne. Samtidig understreger regeringen, at der er behov for tæt involvering af alle relevante interessenter.

Regeringen finder det centralt, at rådskonklusionerne ikke foregriber forhandlingerne om EU's kommende flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat for meddelelsen "Vælg Europa til biovidenskab – En strategi for at positionere EU som verdens mest attraktive sted for biovidenskab inden 2030" (KOM (2025) 525 af 2. juli 2025) blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 15. september 2025.

Politisk drøftelse om forskning og innovation til dobbelt anvendelse og forsvarsmæssig anvendelse i Horisont Europa

- Politisk drøftelse
- Nyt notat

KOM-dok. foreligger ikke.

1. Resumé

Det danske formandskab lægger på rådsmødet (forskning) den 30. september 2025 op til en politisk drøftelse om mulig forskning og innovation med dobbelt anvendelse og forsvarsmæssig anvendelse i Horisont Europa.

I Europa-Kommissionens forslag til det næste Horisont Europa foreslås muligheden for dobbelt anvendelse udvidet til hele rammeprogrammet. Desuden gentager Europa-Kommissionen forslaget om forskning og innovation til forsvarsmæssig anvendelse i Acceleratoren under det Europæiske Innovationsråd. Hensigten er at styrke EU's muligheder for at understøtte medlemsstaternes forsvarskapabiliteter og økonomiske sikkerhed i et Europa, som tager større ansvar for egen sikkerhed med henblik på, at Europa skal kunne forsvare sig selv senest i 2030.

Regeringen byder den politiske drøftelse velkommen og ser, at EU skal være klar til at handle på og tilpasse EU's instrumenter til udviklinger og ændrede strategiske prioriteter.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen fremsatte den 16. juli 2025 forslag til EU's næste flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2028-2034. Som led i forslaget til den næste MFF offentliggjorde Europa-Kommissionen forslaget til rammeprogrammet for forskning og innovation, Horisont Europa. Rammeprogrammet Horisont Europa vil være det tiende i rækken af europæiske rammeprogrammer for forskning og innovation og afløser det nuværende rammeprogram, også kaldet Horisont Europa, der løber fra perioden 2021-2027.

I Europa-Kommissionens forslag til det næste Horisont Europa foreslås muligheden for dobbelt anvendelse udvidet til at kunne gælde i aktiviteter under hele rammeprogrammet. Desuden gentager Europa-Kommissionen forslaget om forskning og innovation til forsvarsmæssig anvendelse i Acceleratoren under det Europæiske Innovationsråd, jf. forslaget til Forordning om tilskyndelse til forsvarsrelaterede investeringer i EU-budgettet.

3. Formål og indhold

Åbningen for dobbelt anvendelse i rammeprogrammet reflekterer det forandrede sikkerhedsbillede i EU. Forskning og innovation med dobbelt anvendelse og forsvarsmæssig anvendelse ses af Europa-Kommissionen som en mulighed for yderligere styrkelse og forbedring af EU's konkurrenceevne og modstandsdygtighed.

Diskussionsoplægget noterer Europa-Kommissionens forslag til muligheder for forskning med dobbelt anvendelse og forsvarsmæssig anvendelse i det kommende rammeprogram for perioden 2028-2034.

Desuden refererer diskussionsoplægget til anbefalingerne for den videre udvikling af rammeprogrammet fra den af Europa-Kommissionen nedsatte højniveau-gruppe, som den tidligere portugisiske forskningsminister, Manuel Heitor, stod i spidsen for. Højniveaugruppen offentliggjorde i september 2024 en rapport med anbefalinger til EU's rammeprogram for forskning og innovation – "*Align, Act, Accelerate*", der havde fokus på forskning, teknologi og innovation til at fremme den europæiske konkurrenceevne.

Den sidste anbefaling i højniveaugruppens rapport opfordrede til at åbne det kommende rammeprogram for forskning og innovation med dobbelt anvendelse. Et af hovedargumenterne for denne opfordring var, at mange teknologier pr. definition ville have dobbelt anvendelsesformål.

Det danske formandskab ønsker en første politisk drøftelse af muligheder og bekymringer i forhold til Europa-Kommissionens forslag om at åbne rammeprogrammet for mere end forskning til civil anvendelse som hidtil.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en politisk drøftelse.

6. Gældende dansk ret

Den politiske drøftelse medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse medfører i sig selv ingen konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Grund- og nærhedsnotat for Europa-Kommissionens forslag til Horisont Europa 2028-2034 KOM (2025) 543 vil indeholde en vurdering af konsekvenser.

8. Høring

Den politiske drøftelse har ikke været sendt i høring. Grund- og nærhedsnotat for Europa-Kommissionens forslag til Horisont Europa 2028-2034 (KOM (2025) 543 af den 16. juli 2025) vil indeholde høringssvar.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning blandt landene til drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen byder den politiske drøftelse velkommen og ser, at EU skal være klar til at handle på og tilpasse EU's instrumenter i tråd med EU's strategiske prioriteter. Hensigten er at styrke EU's muligheder for at understøtte medlemsstaternes forsvarskapabiliteter og økonomiske sikkerhed i et Europa, som tager større ansvar for egen sikkerhed med henblik på, at Europa skal kunne forsvare sig selv senest i 2030.

For at styrke den europæiske forsvarsindustri, europæisk sikkerhed og modstandsdygtighed forholder regeringen sig positivt til mulighederne for at udvide muligheder for projekter med dobbelt anvendelse i EU's forskningsrammeprogram, Horisont Europa, samt projekter med forsvarsmæssig anvendelse i begrænset omfang i Acceleratoren under det Europæiske Innovationsråd.

Regeringen finder dog samtidig, at en række uklarheder såsom involvering af forskellige aktører, håndtering af følsomme data, samarbejde med tredjelande og sikkerhedsaspekter skal afklares i forbindelse med de kommende forhandlinger af Horisont Europa.

Regeringen finder det centralt, at de politiske drøftelser ikke foregriber forhandlingerne om EU's kommende flerårige finansielle ramme for 2028-2034.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.